

KULDMUNA

NR 23

OKTOOBER 2010

Sa loed Tabasalu lasteaed Tibutare uudistelehte.

Kas ja kellele Kuldmuna?

Kuldmuna on jõudnud kolmanda aastaringini. Selle aja sisse on mahtunud 23 numbrit ning rohkelt põnevaid artikleid tibutarelaste tegemistest.

Kevad-suvisel lastevanemate rahuloluküsitlusel uurisime juba teist aastat, et mida vanemad Kuldmunast arvavad, kas ja mida nad uudistelehest loevad ning millised on nende ootused ja soovid edaspidiseks.

Rahuloluküsitluses vastas Kuldmuna puudutavatele küsimustele 76 lapsevanemat. Neist 35 (46%) loevad meie uudistelehte iga kuu, aeg-ajalt loevad Kuldmuna 28 (37%) ning üldse ei loe 13 (17%) lapsevanemat.

Positiivsena töid lapsevanemad välja, et leht on hea ja ülevaatlik. Edasiviivaks on vanemate soovitus lehe kättesaadavuse, sisu ja kujunduse osas.

Vanemate arvates oleks ideaalne, kui väljaannet saaksid lapsevanemad koju kaasa võtta või kui leht potsataks valmimisel lastevanemate e-maili. *Loeksin kindlasti süvenenumalt, kui tean, et värske leht ilmub. Tihtipeale paberväljaannet jõuan lasteaias vaid põgusalt sirvida ehk pealkirju lugeda - rohkemaks enam aega ei ole. Lugemist on lehes väga palju...*

Sisult on lastevanemate lemmikuks jätkuvalt Lapsesuu rubriik. Mõne rühma vanemad avaldavad kahetsust, et nende laste mõtted lehte ei ole jõudnud. *Iga kuu on igast rühmast mõne lapse "head ütlemised". Ootan iga kuu oma lapse "head ütlemist". Siiani pole olnud ☺.*

Samuti hindavad lapsevanemad oma rühma õpetajate aktiivsust artiklite avaldamisel. *Kohati küll mulle tundub, et meie õpetajad ei ole väga aktiivsed kirjutajad ning kahju, et nende tegemistest seal üpris vähe juttu.*

Soovitusi jagasid ka lapsevanemad lehe kujunduse osas, et see oleks kergemini loetav, ning sisus sooviti artikleid ja soovitusi laste kasvatamise arendamise ja suunamise – et lehes oleks midagi harivat ja õpetlikku vanemale.

Kokkuvõtlikult sai Kuldmuna toimetus lastevanematelt palju kiita ning rohkelt häid soovide, et jätkuks kuldseid tegijaid ja tahtmist lehte välja anda, et jätkuks kirjutajaid ning et leht ka edaspidi ilmuks.

Kas Kuldmuna jätkab ilmumist? Jah, sest nii talletame Tibutare loo...

Kaastööd Kuldmunasse on jätkuvalt oodatud e-postiaadressil metoodik@tibutare.edu.ee

Viljakat sullejooksu!

LUUBI ALL

Rubriigis **LUUBI ALL** tutvume igas Kuldmuna numbris ühe Tibutare töötajaga lähemalt. Valiku, kellest millises lehenumbris juttu tuleb, otsustas loos.

Seekord on luubi all Muumide rühma õpetaja **HELIN LAIMETS**.

Väike Helin (foto: erakogu)

Nimi: HELIN LAIMETS

Sünniaeg, tähtkuju 1957.aasta 12.juuli, „koorikloom“ Vähk

Kellena Sa Tibutares töötad
Töötan Tibutares Muumide rühma õpetajana

Kaua Sa oled Tibutares töötanud
Kaua. Järgmisel suvel täitub 30 aastat.

Kuidas sattusid lasteaeda tööle
Abiellusin ja tulin Tabasallu elama. Sündis poeg Haidor. Olin temaga 3 aastat kodus ja siis otsustasin tööle minna. Tuttavate kaudu sain teada, et Tibutare lasteaed saab endale kaks uut rühma juurde (Muumid, Naksid). Otsustasin proovida ja jäingi paika.

Mis meeldib sulle sinu töö juures kõige enam
Ikka lapsed, nende siirus, elujõud, loovus, mis ikka ja ikka tõmbab nende poole. Ja muidugi inimesed, kellega koos töötan.

Minu tööpäevad lasteaias hoiavad minu meele ja füüsilise toonuses. Iga päev toob endaga kaasa uut ja põnevat.

Mis on Sinu töö juures kõige raskem
Otseselt raske ju pole, kuid viimasel ajal tunnen, et olen väga tundlik kisa ja kära suhtes. Ja seda juba lasteaias jätkub. Arvan, et kui kodu ja lasteaed kasvavad koos, on kõik väga hästi.

Mida pead oluliseks töös lastega (laste kasvatamisel)
Järjepidevust ja piiride kehtestamist. Väga oluline on ka isiklik eeskuju ja ausus. Oluline on kindlasti ka head suhted laste ja nende vanematega ning õigete väärtushinnangute kujundamine.

Sinu enda lasteaiakogemus (lapsepõlv)
Täielikult puudub. Kasvasin maal värskes õhus ja suhteliselt vabas õhkkonnas. Meil oli oma laste mänguring, kellega polnud kunagi igav. Mõtlesime ise mängu ja tegevusi välja ja olime loovad. Tore oli.

Millised on sinu huvid ja hovid
Armastan väga loodust ja lilli. Olen romantik. Meeldib oma armsas suvekodus nokitseda ja teda omanäoliseks muuta. Meeldib ka aias katsetada. Armastan päikest ja vett. Käin ujumas, jalutamas, rattaga sõitmas. Ja meeldib viimasel ajal ka köögis pirukaid ja kooke küpsetada. Kui aega üle jääb, siis loen.

Mida tahad veel rääkida
Olen rõõmsameelne ja avatud inimene. Mul on väga, väga tore poeg Haidor, kellel on armas elukaaslane Martina. Vanaema staatust veel ei ole. Ootan seda põnevusega.

ÕPIME ÕUES

Peame ka sel aastal oluliseks ühendada mängu ja õppimist õuesoleku ja liikumisega, et kujundada lastes eluterveid harjumusi. Meid ümbritsevad loodusrajad, looduspark, mererand võimaldavad erinevaid üritusi laste igakülgse arengu toetamiseks. **Rubriigis „Õpime õues“** saate lugeda tibatarelaste tegemisi ja õpetajate soovitusi õuesõppe raames.

SÜGIS PARGIS

Sellise nimetusega retkest võtsid 30. septembril osa Kröllide ja Nakside lapsed. Milleks kiirustada, alustame ikka algusest. Juba varakult olid sellel hommikul lapsed lasteaias. Küll sellel hommikul maitses hommikusöök hästi, sest nii kiiresti polnud veel lapsed söömisega ühele poole saanud. Kiire ja põnev oli ju. Matkariided selga, seljakotid toidumoonaga kaasa ja ruttu bussi. Matk sai alguse juba kell 9.00 lasteaia juurest. Retkejuht Triin ootas meid juba bussis, siis veelkord väike kontroll, kas kõik on kohal ja sõit võis alata Muraste Looduskooli. Seal ootas meid ka retkejuht Ande.

Muraste Looduskool tegutseb juba viiendat aastat, korraldades aastaringselt erinevas vanuserühmas lastele temaatilisi matku ja tehes koostööd ka Pärnu Looduskooliga. Nimelt Nakside rühm saigi endale koolitaja Triinu Pärnust ja Kröllide matkajuhiks hakkas Ande. Ka matka alguspunktid olid erinevad - Nakside rühm alustas matkamist Muraste mõisapargist, Kröllid aga alt mere äärest, Suurupi poolsaarelt, kuhu buss neid kohale sõidutas.

Ilm oli matkamiseks lausa loodud – soe, tuuletu, päikesepaisteline.

Seljakotid söögi ja joogiga selga, reeglid selgeks räägitud ja kokkulepped sõlmitud ning läks lahti. Ega saanudki palju kõndida, kui juba läks lahti toredaks mänguks. Nimelt pidid Nakside lapsed endale uue perekonnanime välja mõtlema – seos sügisega ja ümbritsevaga. Lapsed hätta ei jäänud ning toredad nimed leiutati. Lagunenud mõisa vaadeldes ja selle kohta põnevaid lugusid kuuldes tekkis lastel soov see tulevikus ära remontida, kui neil saab palju raha olema. Sama aeg aga Kröllid tegutsesid mere ääres. Ande palus neil leida huvitavaid kive ja nendega põnevaid helisid teha. Peale meeleolukat kontserti saabus Kröllidele kätte kauaoodatud tipphehk – söögipaus. Küll oli ikka hea värskes õhus einestada.

Matkarada oli küllaltki pikk, kõndima pidime ikka mitu kilomeetrit, aga mitte kordagi keegi ei kurtnud, et enam ei jaksa. Huvitav miks? Aga sellepärast, et nii põnev ja huvitav ning isegi veidi ohtlik oli. Nii mitugi korda tuli oma oskusi ja julgust näidata, kui laskuti pankrannikust alla (Naksid) või jälle vastupidi, tuli järsakust üles ronida (Kröllid) või kui tuli ületada kitsaid purdeid. Matkarajal tutvusid lapsed erinevate metsakooslustega, taimedega. Nii kaasakiskuvalt, lihtsalt ning samas põnevalt selgitasid ja põhjendasid Triin ja Ande lastele huvitavaid fakte loomade, lindude, putukate, taimede, seente kooseksisteerimisest. Ega me siis ainult ei kuulanud tarka juttu, palju said lapsed ka metsas erinevaid mängu mängida, lehti ja kastanimunasid korjata. Lemmikuks valiti mõlema rühma poolt võistkonnamäng „Puud“.

Kui aga hakkas puude vahelt merd paistma, hakkasid Nakside lapsed juba küsima, et millal me siis sööma hakkame. Veel mõned sammud ja olimegi jõudnud mõnusale laagriplatsile. Kiiresti leiti sobiv mahalangenud puu istumiseks ning siis lasti kaasavõetud toidul hea maitsta. Ilus vaade merele, hea toit ning veidi väsimust kontides – kõik see kokku tekitas väga hea tunde. Lapsed arvasid, et teine kordki võiks matkama tulla. Sama aeg, kui Nakside lapsed einestasid, matkasid Kröllid mööda põnevaid matkaradasid nagu nastiku, raiesmiku, rebase, orava, tiigi. Nakside lapsed olid need rajad juba edukalt läbinud.

Matka tipphetk Naksidele oli kindlasti jõudmine mere äärde. Nüüd võisid lapsed otsida kaldaliivalt endale huvitavaid ja põnevaid asju. Kes leidis ilusaid kive, kes teokarpe, kes lihvitud klaasikilde – avastamisrõõmu jätkus kõigile. Kui Triin näitas lastele adru, mida kasutatakse marmelaadi valmistamisel, siis paljud teda küll ei uskunud. Kröllid olid aga jõudnud Muraste mõisa juurde. Edasi viis Ande lapsed huvitavasse, suurde telki- looduskooli püstkotta. Seal matkaväsimusest taastudes, said lapsed meenutada, mida huvitavat ja põnevat matkast meelde jäi. Sama mängu mängisid ka Naksid lapsed enne bussi peale minekut.

Nii ruttu oli aeg läinud, mõelda vaid, me olime juba kolm tundi matkanud ja ikka veel keegi ei kurtnud väsimuse üle. Retkejuhid Ande ja Triin olid täitsa üllatanud, et nii vastupidavad on lapsed ja lisaks ka veel hästi targad.

Oligi aeg koju minna. Mõisa juurest võtsime peale ka Kröllide lapsed ning nüüd lasteaeda. Me olime veetnud nii huvitava ja väsitava päeva looduses, aga ikka küsisid lapsed, kas me täna lasteaias õues ka oleme. Kindlasti oleme, aga alles peale lõunauinakut.

Tore ja ilus päev oli! Selle eest tänusõnad Väana Mõisakooli õpetajale Piretile, Muraste Looduskooli projektijuht Karoliinale, kes oli abiks selle matka organiseerimisel. Suur aitäh ka retkejuhtidele Triinule ja Andele ning bussijuht Paulile.

Suured matkasellid Kertu, Vaima, Lii ja Sirje

MEIE SÕBER HELKUR!

Liiklusnädalal said Sipsikud palju uut ja huvitavad korda saata. Uurisime õppekäigul liiklusmärke ja saime neid ka ise hiljem teha, tegime katse helkuri vajalikkusest ja palju muudki. Viimane neist tekitas lastes kõige enam elevust.

Taas on käes pimedad ajad ning helkur on igale liiklejale väga vajalik. Helkuri vajalikkusest rääkisid kõik rühmad, Sipsikute õpetaja Pirje pani oma mõtted ka paberile. Rohkem infot helkuri kohta leiad internetilehelt www.helkur.ee. Selle lehe kaudu saad oma kallile inimesele helkuri kingituseks saata.

Tegevuse alguses uurisin lastelt, mida peab kindlasti pimedal ajal õues kandma. Ühtselt kõlas vastus:

„Helkurit“. Lastele aga otsustas külla tulla ka helkurnukk Heli, kes ise on äärmiselt eeskujulik helkurikandja ning lapsed said ülesandeks nimetada, kus kohas tal helkurid asusid. Sipsikud olid nii terase pilguga, et mitte ükski helkur ei jäänud märkamata. Pärast Heli uurimist teatas nukk, et ta ei tulnud külla tühjade kätega, vaid võttis kaasa palju erinevaid helkureid - nii plastmassist, riidest kui ka kilest. Iga laps sai helkurit katsuda ja öelda, mis värvi, mis kujuga ja mis materjalist see on. Valisime välja ka oma lemmiku ning selleks osutus südamekujuline plastmassist helkur. Mina väitsin, et see helgib pimedas kõige paremini. Aga et lapsed mind ka usuksid, otsustasime teha katse, milleks läks tarvis helkureid, nende hoidjaid, tähtsaid tunnistajaid ja taskulampi. Kõigepealt tõmbasin alla rulo ja kustutasin ära tuled, et tuba muutuks hämaraks – juba ainuüksi see tekitas elevust. Järgnevalt jagasin rühma kaheks, st et ühed hoidsid helkureid ja teised taskulampi, osutades silmade kõrguselt helkuri peale valgust. Lapsed said mõlema ülesandega väga hästi hakkama ja mitte keegi ei tahtnud katsest kõrvale jääda. Mõni laps soovis isegi katset korrata. Katse tõestaski, et kõige paremini helendas plastmassist helkur.

Väikesed sipsikud olid minuga ühel nõul – helkurit tuleb kanda, siis autojuhid näevad meid ja nii ei juhtu õnnetusi.

Sipsikute õpetaja Pirje Kurvits

Tarkusepäeva aarded

1.septembril tähistati Tibutares tarkusepäeva.

Lastel käis külas Pipi Pikksukk. Pipi rääkis, et Rootsimaal, kust tema pärit on, käivad lapsed koolis juba augustikuust ja et Eesti lapsed lähevad kooli alates septembrikuust. Nii hakkavad ka väikesed tibutarelased alates septembrikuust kuni maikuu lõpuni iga päev lasteaia midagi uut ja põnevat õppima.

Pipi ütles, et selleks, et targaks saada, peab olema uudishimulik ja uurija ja otsija ja tähelepanelik ning oskama teha koostööd. Nende sõnadega andis Pipi lastele aardekaardid ning saatis nad lasteaia õuealalt aardeid otsima.

Siis kiirustas aga Pipi laeva peale, et tagasi koju sõita. Enne võttis veel lastelt lubaduse, et tarkusepäeva mõtted ja tegemised kindlasti koos suurte "tüdrukute" (õpetajate) abiga Kuldmunasse jõuavad. Siis saab tema neid ka kaugel Rootsimaal lugeda...

Ju ei olnud ei väikestel ega suurtel tibutarelasel tarkusepäevalt midagi kaasa võtta, sest antud lubadus Pipi jaoks jäi täitmata. Panen siis organiseerijana, kõrvalseisjana ja fotoaparaadi vahendusel kuuldu-nähtu kirja.

Aaretejahil tuli lastel täita erinevas järjekorras erinevaid ülesandeid. Igal rühmal oli oma kindel värv, mida tuli lasteaia õuealalt otsida.

Nelja vanema rühma (Kröllid, Naksid, Piilud ja Kiisud) lastel tuli lahendada mõistatus, liikuda palli lapselt lapsele visates mängumaja juurest kelgumäeni, jalaga palli lüües viia see üle mäe, liikuda hanereas ühist laulu lauldes, käia tagurpidi, lasta liumäest alla, otsida õuealal üles kõige jämedam kaheharuline kuusk ja ikka

otsida peidupaikadest oma rühma värvi, mis järgmise ülesandeni juhatas.

Nooremad tibutarelased (Tibud, Mikid, Muumid ja Sipsikud) sorteerisid värvide järgi palle, ületasid tasakaalurada, otsisid kastanipuid, liikusid ussina ja hanereas ning hüpeldes. Ja otsisid kõikjalt oma rühma värvi uue ülesandega.

Lapsi oli ülesannete täitmisel tore vaadata – nad olid põnevil, kibelesid otsima ja nautisid kogu tegevust. Hästi iseloomustab laste hasarti ja rõõmu Eliis Kris'i sõnad „Mulle nii meeldib see mäng“.

Kõige suuremat põnevust tekitas iga rühma viimane ülesanne – kaevata liivakastis, et üles leida aardekast. Aardekastist leidsid lapsed lisaks kommidetele ka tarkusetera „muna on targem kui kana“ (väiksemad) ja „pime kana leiab ka kogemata tera“ (suuremad). Mõni rühm leidis aarde kiirelt, mõni rühm nägi kohe väga pikalt vaeva ning Kiisude rühma aare ei tahtnud ennast kuidagi näidata.

Õnneks ei andnud alla Kröllide rühma Anita, kes pärast lõunauinakut taas labidaga kaevama asus ning Kiisude aardekasti avastas. Usun, et ta sai oma vaeva ja kannatlikkuse eest ka väärrika tasu.

Siiras tänu kuulub Pipile (muusikaõpetaja Irena), et ta kaugelt maalt meile külla sõitis ning Irenale, Annale, Avele, Leale ja Kaidole ürituse korraldamise eest!

Loodan väga, et me sellel päeval ikka kõik midagi õppisime...

*Kaire Kollom
Tibutare õppealajuhataja*

TIBUTARE FOTOJAHT

Igal aastal viib meie lasteaias üks rühm läbi ülemajalise ürituse. Loosi tahtel saime meie, Mikid, ülesandeks teha septembrikuine sügismatk.

Kuidas seda teha nii, et oleks põnev, õpetlik ja tervislik?

Plaanisime nii ja naa ning tekkis mõte saata suured ja väikesed tibutarelaste fotojahile. Nii saidki Kiisud, Krõllid, Piilud, Naksid ja Muumid minna fotoaparaadiga jalutuskäigule. Palusime jäädvustada ilusaid, põnevaid või tähenduslikke kohti alates rühmaruumist, lasteaiaga ühealast ja alevis asuvast hoonest kuni metsa ja mereni. Eelduseks oli, et kõik lapsed saavad vähemalt ühe pildi teha kohast, mis just temale kokkulepitud kohas silma jäi.

Lasteaias vaadati tehtud fotod koos üle ja valiti näitusele viis pilti oma rühma esindama. Iga jäädvustusele mõeldi ka allkiri ning jäädi ootama...

Kaks nooremat rühma, Mikid ja Tibud, said ülesandeks jalutuskäigult kaasa tuua oksa, lehti, kive, kastaneid ja sammalt, et nendest „kodus“ ühiselt pilt moodustada. Nende matka jäädvustasid tublid õpetaja-abid. Ka nemad valisid parimad fotod välja, allkirjastasid ja jäid ootama...

Ootamine tasus ära! Kui suured fotod kätte saime, siis imetlesime neid ise kõigepealt – need olid väga ilusad, huvitavad ja vaimukalt allkirjastatud.

Näituse lasteaias pikas koridoris avasime 03. oktoobril lindi läbilõikamise ja kommade jagamisega – nii nagu päriselt!

Arvame, et plaanitud põnevust just selle õige foto jahtimisel leidis, lapsed õppisid vaatlema oma kodukanti detailsemalt ja jalutuskäik värskes õhus on ju nagunii tervisele hea.

Külstage kindlasti meie fotonäitust, võtke laps kaasa ja arutlege koos, millised kohad neil pildidel küll olla võiks. Mõnikord ehk lähete koos perega ja otsite need paigad ülessegi!

Suur aitäh kõikidele väikestele ja suurtele piltnikele-matkajatele, juhatajale, majandusjuhatajale.

Kohtumiseni näitusel!

Meie oma seen (Mikide rühm)

Mikide meeskonna nimel Anneli ja Liis

KAS TULEB JAHT VÕI EI?

Just sellise küsimuse esitasid väikesed Muumid, kui olid teada saanud Mikide rühma korraldatud ühisüritusest fotojaht. Poisid muidugi küsisid kohe, et kas selleks on vaja püss ka kaasa võtta. Selgitasime lastele, et fotojaht on üks tore ühine ettevõtmine looduses koos fotoaparaadiga, mitte püssiga.

Laste kogemus pildistamisega oli väga erinev. Mõnda last pidi julgustama ja suunama, mõni oli juba nagu väike proff, kes teadis täpselt, kuidas pilti teha. Ka looduses märkasid lapsed palju sellist, millele ise polekski osanud tähelepanu pöörata – tigu ja veepiisad lehel, omapärase kujuga oksad ja kännujuurikad.

Kõik rühmad valisid välja viis enammeeldinud pilti näituselt, mis tänu väiksele tuunimisele said valmis kõigile vaatamiseks lasteaias koridoris.

Meeldis väga näituse avamine. Iga rühm eraldi sai osaleda näituse avamise lindilõikamise tseremoonial.

Näitus ise oli omanäoline ja silmailu pakkuv. Oli näha, et kõik rühmad olid lõpptulemuse nimel vaeva näinud.

Vahvast ideest innustust saades otsustasid Kiisude rühma lapsed enda pildistatud pildid isadepäevaks ära raamida ja isadele kinkida. Tore ju!

Tahaksime tänada Mikide rühma õpetajaid selle vahva idee väljapakumise ja toreda lõpptulemuse eest.

Üks mõttesälvatus ka: järgmine fotojaht võiks toimuda juba talvel ja miks mitte ka kevadel.

Selleks soovivad jõudu ja jaksu edaspidiseks
Muumide õpetaja Helin Laimets ja Kiisude õpetaja Kaie Kaup
Head fotojahti!

TERVE LAPS ON RÕÕMUS LAPS!

Kuuludes Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikku ning soovides pakkuda abi ja hüva nõu, uurisime lastevanematelt nende soove ja ootusi koolitusvajaduse osas.

Lastevanemate poolt pandi kirja väga erinevaid teemasid ja valdkondi, milles koolitusi soovitakse. Siinkohal väike kokkuvõte vanemate ootustest. Tibutarelaste rõõmuks on osad teemad sellised, milles meie tublid õpetajad vägagi pädevad ning loodetavasti on nad valmis oma teadmisi ja kogemusi lastevanematega jagama.

Kõige enam ootavad vanemad lapse kasvatamise ja suhtlemisega seotud nõuandeid – kuidas ohjeldada üliaktiivset last, kuidas toimida unehäirete puhul, kuidas aidata last üle saada tema hirmudest, kuidas seada reegleid ja piire, kuidas lahendada tekkinud probleeme, kuidas tulla toime jonniga.

Teiseks väga oodatud teemaks on tervislik toitumine. Vanemad soovivad saada infot e-ainetest, vitamiinide kasutamisest, kuidas tõsta laste söögiisu, kuidas ennetada looduslike vahenditega haiguseid ning üldisi teadmisi laste toitumisest.

Samuti ootavad lapsevanemad spetsialistide nõuandeid laste kooliks ettevalmistumisel. Kuidas valmistada last vaimselt kooliks ette, millised on praktilised soovitusel, kuidas saavutada piisavat püsivust, kuidas toetada

lapse iseseisvust, kuidas kujundada koolis vajaminevaid oskusi – nendel teemadel võivad oma parimaid kogemusi jagada Tibutare õpetajad.

Terviseedenduse suundadega haakuvad vanemate soovid saada koolitust lapse tervislikule arengule suunatud tegevuste osas. Vanemad ootavad nõuandeid lapse liikumise ja füüsilise arenguga seotud teemadel, kuidas kujundada lapses positiivset suhtumist, kuidas tõsta immuunsust ning soovivad enam infot tervisekasvatuse kohta lasteaias. Samuti on oodatud väikelapse esmaabi ja ohutusega seotud teemad.

Lisaks eelpoolnimetatud teemadele ootavad vanemad koolitusi ka isa rollist poiste arengus, poiste kasvatamisest, sõltuvuste ennetamisest eelkoolieas, meediakasvatusest, laste seksuaaltervisest, sallivusest ja demokraatiast ning praktilistest koolitustest sooviti massaažitehnikat lastele.

Vanemate soovid ja ootused on nüüd meile teada ning meie ülesandeks on leida sobivad spetsialistid koolituste läbiviimiseks.

Esimeseks koolituseks pakume toitumisenõustaja **Ülle Hõbemägi** loengut teemal „**Lapse toitumise eripärad, tänased probleemid ja seotus tervisega**“ Tibutare saalis **10.novembril algusega kell 18:00**. Uuel aastal ootavad ees lapse arengut käsitlev ning meediakoolitus.

Ootame rohket osavõttu!

Raamatusoovitused tervislikust toitumisest

Raamat „**Toidu mõju lapse ajule, arengule ja käitumisele**“ (autorid Madleen Simson ja Egle Oja) aitab suurepärasel moel otsida selgitusi kaasajal üha rohkemaid peresid puudutavatele vastuseta küsimustele: miks muutuvad meie lapsed üha hüperaktiivsemaks, autistlikumaks, miks nende areng ei suju või kulgeb läbi tagasilööride, miks nad meditsiini tormilisest arengust hoolimata nii sageli haigestuvad. On seda protsessi mõjutamas meie igapäevane toit ja see, mida toidus on liiga palju või liiga vähe?

Angelika Erin'i raamatust „**Saladuslikud E-ained meie igapäevatoitus**“ leiad vastused küsimustele, millised E-ained on ohtlikud väikelastele ja allergikutele, millised lisaained võivad kõigil püsivaid tervisehäireid põhjustada, milliseid E-aineid oleks mõistlik igal juhul vältida, kuidas teha ise süüa nii, et ei tekiks tervistkahjustavaid keemilisi ühendeid ning millele pöörata tähelepanu toidupakendite etikette lugedes.

Soram Khalsa raamatut „**D-vitamiini revolutsioon. Kuidas selle vitamiini jõud võib muuta Teie elu**“ lugedes võite tabada end mõtlemas: „Kui kahju, miks ma seda varem ei teadnud?“

LEIVAPÄEV

Leib oli eesti rahvakultuuris nii oluline, et seda sõna kasutatakse kogu toidu ja elatise kohta. Leivategu oli tähtis tegevus, mille juures peeti väga tähtsaks puhtust ja korda. Leivaga olid seotud mitmed uskumused ja kombed:

- Mahapillatud leivatükk tuli üles võtta ja sellele suud anda.
- Leiba ei tohtinud panna lauale selili, see ennustanuks pereliikmele surma.
- Leiba ei tohtinud panna lahtilõigatud otsaga ukse poole, sest siis pidi leivajätk majast kaduma.
- Leivapätsile vajutati enne küpsetamist ristimärk, et kaitsta seda kurja silma eest.
- Leiva otste söömine pidi andma tüdrukutele ilusad rinnad.
- Sooja leiba pidi murdma, mitte noaga lõikama.
- Tervet leivapätsi ei lõigatud õhtul lahti, sest õhtune leib pidi kahanema, hommikune aga kasvama.

Esmaspäeval, 3.oktoobril oli seoses leivapäevaga Tibutare menüüs palju leivast või leivajahust valmistatud sööke. Võimalus oli lastega koos valida lemmik leib või leivatoit.

Uurisime õpetajatelt laste suhtumist leivasse, kas lapsed söövad leiba, millised leivad ja leivatoidud lastele meeldivad, millised toidud võiksid olla edaspidigi menüüs ning kuidas tähistati leivapäeva rühmas leivapäevaga seoses.

Õpetajate sõnul söövad lapsed leiba kõige enam supi kõrvale. valinud, kuid meeldivad erinevad leivad – kellele peenleib, kellele teraleib, kellele rukkileib, kellele must leib.

Rukkihelbejahust tehtud putru sõid lapsed meelsasti. Samas

lõunane leivasupp laste lemmikute hulka ei kuulu – seda söövad mõnes rühmas üksikud, vanemad lapsed juba veidi parema meelega. Kiisude lapsed ütlesid, et leivasupp meeldib rohkem, kui seda pakutakse piimaga. Õhtuooteks pakutud einevõileib meeldis lastele väga.

Lisaks leivarikkale menüüle rääkisid rühmad leiva teekonnast lauale, kodumaal kasvavatest teraviljadest, leiva olulisusest inimese elus, leiva lõhnast ja maitsest, mängiti leivaküpsetamise teemalisi mängu, vooliti leiba, maitsti lapsevanema küpsetatud leiba ning söögikordi alustati sooviga „jätku leiba!“.

Isegi kui lemmikut ei ole ning alati leiba ei taha, siis ikkagi on tõde vanasõnas – mida tühjem kõht, seda magusam leib.

Menüü 3.oktoobril:

HOMMIK – rukkihelbepuder, peenleib võiga, piim

LÕUNA – kanapihvid, kartul, kaste, porgandi-ananassisalat, piim, leivasupp hapukoorega, rukkileib

OODE – einevõileib seemneleivast, mahl

TERVISEAMPS - rosinad

Tibutare HOOLEKOGU 2011-2012

Kinnitatud Harku Vallavalitsuse korraldusega nr.901 4.oktoobril 2011

Tibude rühm – **Allan Lipp**
Piilude rühm – **Hallar Ränk**
Kröllide rühm – **Kärolin Hunt**
Nakside rühm – **Danel Hein**
Mikide rühm – **Kaire Taberland**
Muumide rühm – **Eve Tigasing**
Kiisude rühm – **Jana Karilaid**
Sipsikute rühm – **Raul Tomberg**

Need tublid inimesed on rühma hääl hoolekogus.

ÕNNITLEME

1.oktoober - **MARJE TÕNSIL**

10.oktoober – **KATRIN MÄELT**

28.oktoober – **ENE RANNAMETS**

11.november – **ENE MANDRE**

MÄNGUASJAD JA VANA AJA LOOD

Igal aastal novembrikuus pühendame ühe nädala ennemuistsetele aegadele. Laste jaoks on „vana aeg“ ka see aeg, kui emme ja issi väiksed olid.

Sel aastal pühendame vanade aegade lood mänguasjadele, oma vanemate ja vanavanemate mänguasjadele. Soovime meie lasteaia koridori ja õppeklassi teha näituse mänguasjadest, millega mängisid meie emad ja isad, vanaemad ja vanaisad.

Head lapsevanemad!

Ootame **mänguasju näitusele 17. ja 21.novembril**. Näitus jääb avatuks kaheks nädalaks. Kui mänguasja juurde (saamisluugu, mängud jne) on jutustada mõni tore lugu, siis palun pange see lühidalt paberile.

Neljapäeval, **24.novembril kell 16.30-18.30** ootame kõiki lapsevanemaid koos lapsega Tibutare saali, et koos lapsega **meisterdada tore mänguasi**.

Laste ütlusi kogusid Sipsikute õpetaja Pirje ja Meelika ning Tibude õpetaja Vaike.
Suur tänu!

Lapsed korjavad vihmausse. Õpetaja palub need mulla alla panna, et nad seda kobestaksid.

Paul Oskar (4a 11k) leiab ka ühe ja sõnab: „Ma viin vihmaussi kabistama.“

☺☺☺

Rühma tulid külalised (üliõpilased). Georg (4a 11k) küsib: „Kas veel noori tüdrukuid tuleb? Kas mõni abielus ka on?“

☺☺☺

Juss Joosep (4a 8k) ütleb oma kaksikõe kohta: „Emma oskab juba suurte suuskadega suusatada.“

☺☺☺

Õpetaja küsib lastelt, et mida tähendab sõna „elukutse“. Esimesena vastab Grethel (4a 11k): „Et sa kutsud oma sünnipäevale“.

Teised lapsed nõustuvad Gretheliga.

☺☺☺

Õpetaja küsib lastelt: „Kes on kana mees?“

Marie Amalie (4a) vastab: „Vanaisa“.

☺☺☺

Elisabeth (4a) näitab õpetajale oma jala peal täppi ja ütleb: „Kolm aastat valutab ja jooksis verd“.

☺☺☺

Helena (3a 8k) ütleb õpetajale: „Ise oled õpetaja ja vanaema ka veel“.

Septembrikuus toimunust

- **1.septembril** tähistasime A-rühma eestvedamisel **teadmistepäeva** (artikkel Kuldmunas)
- Mikide rühma eestvedamisel toimus **Tibutare fotojaht**, mille tulemusena valmis kaunis **fotonäitus** (artikkel Kuldmunas)
- **28.septembril** vaatasime teater Nipitiri **etendust „Piimahaldja saladus“**
- **30.septembril** külastasid meie lasteaeda Tallinna Pedagoogilise Seminari koolieelse lasteasutuse eriala **I kursuse kaugõppe üliõpilased**, kes tutvusid lasteaiaga ning osalesid õpetajate Anna, Marika, Ene, Pirje ja Kaie läbiviidud õppetegevustes
- **Septembrikuu** jooksul toimusid kõikides rühmades **lastevanemate koosolekud**

Üritused novembris

- **9.novembril** kell 11 tähistame mängupeoga **lasteaiia sünnipäeva ning mardipäeva** (korraldab Sipsikute rühm)
- **11.novembri** hommikupoolikul ootame lasteaeda kõiki **isaid**, et ühiselt süüa **tervislik hommikusöök**
- **10.novembril** kell 18 on võimalus kuulata toitumisenõustaja **Ülle Hõbemägi** loengut teemal „**Lapse toitumise eripärad, tänased probleemid ja seotus tervisega**“
- **23.novembril** kell 9.30 vaatame teater Lepatriinu **etendust „Töö kiidab tegijat“**
- **Novembrikuu neljandal nädalal** saab vaadata vanade **mänguasjade näitust** ning toimub **meisterdamisõhtu**, kus lapsed koos vanematega meisterdavad mänguasju (vaata infot Kuldmuna lk 9)
- **30.novembril** kell 11.15 esinevad **Tabasalu Muusikakooli õpilased kontserdiga**

Oktoobrikuus toimunust

- **3.oktoobril** tähistasime leivapäeva (artikkel Kuldmunas)
- **5.oktoobri** lõunal selgitati tervisliku **õpetajate päeva** raames välja Tibutare meister bowlingus (artikkel Kuldmunas)
- **11. ja 12.oktoobril** külastasid meie lasteaeda **Tallinna Pedagoogilise Seminari** koolieelse lasteasutuse õpetaja eriala **I kursuse üliõpilased**, et vaadelda õppetegevusi, mida viisid läbi õpetajad Ave, Anna, Marju, Meelika, Irena, Marika, Sirje, Kertu, Kaie, Aade, Lea ja Anneli ning tutvuda meie lasteaiaga
- **17.oktoobril** toimus **Tibutare Teeme Ära** 2011 koristustalgud (korraldas Tibude rühm)
- **18.oktoobril** kell 11.30 vaatasime Miku-Manni teatri **etendust „Mina niimoodi ei mängi“**
- **19.oktoobril** koolitasid Tamrex Ohutuse OÜ lektori Reedik Lukas'e juhendamisel end suured tibutarelased **tuleohutuse** teemadel
- **24.oktoobril** külastas Tibutare **projekt „Nublu aitab“** - koolieelikutele (Kröllid ja Naksid) toimus vestlus tuleohutusest ning kõik tibutarelased said tutvuda päästeautodega
- **29.oktoobril** tähistasid kõik Harku valla haridustöötajad **õpetajatepäeva väljasõiduga** Rakvere linnusesse ning Rakvere teatri etendusele „Elu ja kuidas sellega toime tulla“ – **tibutarelased tänavad toreda ürituse eest Harku Vallavalitsust ja Mailis Kess'i**

Nädalateemad novembris

- **ELUKUTSED** – „ega amet meest ei riku“, „üheksa ametit, kümnes nälg“, „amet mehe au“ – mida võiks need vanasõnad tähendada? Ja milliseid ameteid me teame ning mis ameteid peavad meie emad-isad
- **MINU LASTEAED** – Tibutare tähistab sel aastal 41. Sünnipäeva. Väarikas vanus, mida laulu, tantsu ja pidusöögiga tähistada
- **ISAD JA VANAISAD** – novembrikuu teisel pühapäeval tähistame isadepäeva. Tibutare isadepäeval ootame sel aastal kõiki isaid lasteaeda tervislikule hommikusöögile
- **VANA AJA LOOD** – milliste mänguasjadega mängisid meie emad ja isad – saame vaadata mänguasjade näitust ning toimub meisterdamisõhtu
- **TALV LINNU- JA LOOMARIIGIS** – vaatleme ja uurime, millised on talvised muudatused looduses